

JESTESMY SILNI I SKUTECZNI, GDY JESTESMY RAZEM**PRZESŁANIE ZGROMADZENIA OGÓLNEGO**

Zgromadzenie Ogólne 2021 odbyło się 25 lutego on-line, z tym, że prezydium – przestrzegając przepisów sanitarnych – prowadziło obrady ze studia w Poznaniu. Delegaci przegłosowali wszystkie sprawy statutowe, a z dyskusji merytorycznej Prezes Związku wyciągnął wniosek, który stał się przesłaniem na obecne, trudne czasy: ***Jesteśmy silni i skuteczni, gdy jesteśmy razem.***

W pierwszej połowie roku wyzwania, które zdiagnozowaliśmy wcześniej, dotyczyły coraz silniejszych przejawów centralizacji części spraw publicznych oraz problemów finansowych, wynikających z rosnącego niedoszacowania subwencji oświatowej oraz skutków zmian w podatku PIT, wprowadzonych w latach 2019 i 2020. Jednak późną wiosną partia rządząca ogłosiła program „Polski Ład”, który zapowiadał dalszy spadek udziałów JST we wpływach z podatku PIT, szacowany wówczas przez resort finansów na 11-12 md zł. Rząd poinformował jednocześnie, że żadnej rekompensaty tego ubytku nie będzie.

Podjęte niemal natychmiast, wspólnie z innymi organizacjami, działania spowodowały, że rekompensata jednak jest, choć jej wysokość i forma budzą rozliczne kontrowersje. Przede wszystkim jest niezgodna z kardynalną zasadą samodzielności, na której oparta jest samorządność, a także z art. 9 ust. 1 i 2 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego, które konstytuują samodzielność finansową¹. Na tle oceny tej sytuacji zarysowują się już podziały w środowisku samorządowym, choć wszyscy dostrzegają oczywiście niekorzystną zmianę proporcji pomiędzy dochodami własnymi a środkami pozyskiwanymi z innych źródeł.

STRUKTURY ZWIĄZKU W DOBIE PANDEMII

Przekształcenie Zgromadzenia Ogólnego, a także większości innych spotkań w formę on-line, spowodowało brak bezpośrednich spotkań, których rola jest niezastąpiona do budowania relacji międzyludzkich i wewnątrzorganizacyjnych. Dlatego w maju postanowiliśmy dodatkowo organizować **spotkania** przedstawicieli **miast członkowskich w formule on-line** (odbyły się 3), by choć częściowo uzupełnić brak kontaktów. A w bieżącym roku **przybyło nam 20 członków – Związek liczy już 353 miasta!** Był to efekt udanej kampanii informacyjnej ***Jesteśmy silni i skuteczni, gdy jesteśmy razem***, przeprowadzonej w I kwartale 2021 r.

Zarząd Związku pracuje regularnie. Do maja comiesięczne spotkania odbywały się on-line, a od czerwca poprawa sytuacji pandemicznej sprawiła, że można było organizować posiedzenia hybrydowe. W tym trybie Zarząd spotkał się w: Zduńskiej Woli (11.06), Mielcu (9.07), Tarnowie (27.08), Krakowie (24.09) i Białogardzie (22.10). Zarząd m.in. postanowił o założeniu przez ZMP fundacji, która ma zapewnić wykorzystanie i rozwój narzędzi wsparcia miast, jakie zostały wypracowane w ramach realizowanych przez Związek projektów. Trwa proces rejestracji fundacji.

Komisje Związku pracują głównie w formule on-line. 8 posiedzeń odbyła Komisja Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, 4 – Kom. Finansów, 4 – Kom. Polityki Społecznej (w tym 1 stacjonarne w Lublinie), 3 – Kom. Administracji, 2 – Kom. Małych Miast (w tym 1 stacjonarne w Bytowie), po 1 – Komisje: Bezpieczeństwa i Porządku Publ., Polityki Miejskiej i Rozwoju Miast, Geodezji i IIP, Transportu, Edukacji, Gospodarki Mieszkaniowej oraz PPP.

Na szczególną uwagę zasługuje nowa, powołana w bieżącym roku Komisja Praw Człowieka i Równego Traktowania, która odbyła aż 6 posiedzeń, w tym jedno w formule hybrydowej (Sopot, 30.08). Ukoronowaniem jej prac było zorganizowanie w Poznaniu 11 października, podczas Kongresu *Local Trends*, uroczystości podpisania przez prezydentów i burmistrzów 16 miast ***Europejskiej Karty Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Publicznym***, z udziałem sekretarza generalnego CEMR, Frederica Vallier.

Bez zakłóceń, choć głównie w formule on-line, trwa realizacja **projektów** z udziałem wielu miast członkowskich, a w przypadku projektów dla obszarów funkcjonalnych także innych miast i gmin.

Wielkim powodzeniem cieszy się nowa forma merytorycznej działalności Związku – seminaria tematyczne, organizowane on-line w ramach **Forum Rozwoju Lokalnego**.

¹ Art. 9. **Zasoby finansowe wspólnot lokalnych.** 1. Wspólnoty lokalne mają prawo, w ramach krajowej polityki ekonomicznej, do wystarczających własnych zasobów, którymi mogą swobodnie dysponować w wykonywaniu swoich kompetencji. 2. Zasoby finansowe wspólnot lokalnych powinny być proporcjonalne do kompetencji przewidzianych przez Konstytucję lub prawo.

Przedstawiciele Związku regularnie uczestniczą w pracach **Komisji Wspólnej Rządu i ST** oraz jej zespołów (we wrześniu zmieniał się sekretarz Komisji ze strony samorządowej: dyr. Andrzeja Porawskiego zastąpił Marek Wójcik), a także w posiedzeniach **komisji sejmowych i senackich**.

LEGISLACJA

Działalność w tym zakresie odbywała się na podstawie stanowisk przyjmowanych przez Zarząd Związku. Część z nich została przygotowana przez komisje Związku, a inne były przyjmowane na podstawie projektów opracowanych przez Biuro, z wykorzystaniem uwag nadsyłanych przez miasta reprezentowane w Zarządzie.

Głównym tematem działalności legislacyjnej były w roku 2021 **finanse miast**.

18 grudnia 2020 r. Senat skierował do Sejmu opracowany na podstawie stanowiska ZMP projekt zmiany ustawy o dochodach JST, który zwiększał udziały JST we wpływach z podatku PIT, w stopniu rekompensującym ubytki spowodowane zmianami ustawy w latach 2019 i 2020 (**druk 971**). 24 lutego br. został on skierowany do Komisji STiPR. 7 maja wpłynęło negatywne stanowisko rządu, zawierające m.in. informację o „trwających pracach nad nowym systemem dochodów JST”. Prac nad projektem senackim nie podjęto.

Tydzień później partia rządząca zaprezentowała założenia nowego programu politycznego „**Polski Ład**”, który bazuje na przebudowie systemu podatku PIT, a 17 maja na konferencji prasowej w resorcie finansów Marek Skałwiński, dyrektor Dep. Polityki Makroekonomicznej powiedział: **Skutkiem zmian podatkowych będzie spadek dochodów z PIT o ok. 20-22 mld zł, z czego na JST przypadnie około połowa tej kwoty**. Na majowym posiedzeniu Komisji Wspólnej przedstawiciele resortu zapowiedzieli, że żadne rekompensaty dla JST nie są planowane.

W tej sytuacji natychmiast podjęliśmy prace merytoryczne (symulacje, obliczenia) oraz lobbying. Powodzeniem w mediach cieszył się udostępniony na naszej stronie internetowej **kalkulator** <https://natwojkoszt.pl/>, prezentujący kwoty ubytku we wpływach każdej JST z udziałów w PIT, obliczone na podstawie danych Ministerstwa Finansów. Po miesiącu rząd przedstawił swój kalkulator, który uwzględniał zaplanowaną jednorazową rekompensatę (8 mld zł) oraz przyszłe środki z Funduszu Inwestycji Strategicznych, „przydzielone” dla każdej JST wg nieznanego algorytmu.

Pozytywnym skutkiem naszych działań było podjęcie przez stronę rządową sprawy **rekompensaty**, jednak sposób jej realizacji, zaproponowany w charakterystycznej dla opcji rządzącej formie odgórnego rozdawnictwa, budzi liczne kontrowersje. Wyrazem tego podejścia był skierowany przez rząd do Sejmu projekt ustawy o **wsparciu JST w związku z Programem Polski Ład**. Projekt zawierał: jednorazową rekompensatę ubytku w roku 2022 w kwocie 8 mld zł, nową (od r. 2023) „rozwojową” część subwencji ogólnej dla JST w kwocie 3 mld zł, waloryzowaną wskaźnikiem „stabilizującym”. **W praktyce oznacza to, że:**

- nie ma żadnej rekompensaty ubytków z lat 2019-21,
- jednorazowa kwota na rok 2022 jest ponad dwukrotnie mniejsza niż rzeczywisty ubytek,
- stabilizacja **obniżonego** poziomu dochodów podatkowych wskaźnikiem dynamiki PKB oznacza **dalszy ich realny spadek**, gdyż dynamika PIT jest o wiele szybsza niż wzrost PKB.

Dokładne dane, uwzględniające zmiany projektów ustaw, obliczane wg oficjalnych OSR z tych projektów, są zawarte **w stanowiskach Zarządu** i omówione na stronie internetowej. Były i są one podstawą dalszych działań:

- 1) uzyskania w Senacie zmian w ustawie o „wsparciu JST”, uchwalonej ostatecznie jako nowelizacja ustawy o dochodach JST, polegających na adekwatnym zwiększeniu udziałów JST we wpływach z PIT (odrzucone w Sejmie);
- 2) zorganizowania razem z UMP, ZPP, FRDL i stowarzyszeniami samorządowców akcji **#wObronieMieszkańców**, której finałem było **spotkanie blisko 1000 samorządowców 13 października w Warszawie**; jego uczestnicy przekazali przedstawicielom opozycji sejmowej apel **W obronie społeczności lokalnych i regionalnych**;
- 3) przygotowywania projektu wniosku RPO do Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie (w trakcie).

Dla uspokojenia nastrojów w międzyczasie resort finansów rozesłał do wszystkich JST informację o kwotach dochodów z PIT i CIT z rekompensatą na rok 2022, z której wynika, że nikt nie straci w stosunku do WPF z maja 2021 r.

Ostatnio nagłośniono w mediach rozdzielanie przez rząd kwoty **23 mld zł** dla JST z będącego częścią **Polskiego Ładu** Funduszu Inwestycji Strategicznych (na razie są to „wstępne promesy”, które zostaną udzielone przez BGK po ogłoszonych i przeprowadzonych przez beneficjentów przetargach). Środki będą przekazywane po zakończeniu inwestycji (lub etapów w przypadku inwestycji wieloletnich), to znaczy **najwcześniej w 2023 roku**, pod warunkiem zabezpieczenia wkładu własnego i uzyskania prefinansowania części dotacyjnej.

Niestety środki z tego Funduszu zostały **rozdysponowane uznaniowo**. Jak wynika z opracowania profesorów P. Swianiewicza i J. Flisa skutki są następujące:

- **kryterium polityczne** nadal miało wpływ na decyzje komisji w KPRM, choć mniejszy niż w RFIL;
- wprowadzono faktyczną **dyskryminację mieszkańców miast** (dotacja na 1 mieszk. wynosi: w gminach do 10 tys. mieszk. - 1100 zł, w gminach 10-25 tys. - 500 zł, w miastach 25-100 tys. - 300 zł, w miastach ponad 100 tys. - 200 zł).

W nowej sytuacji Związek podjął działania mające na celu wsparcie merytoryczne miast w zakresie polityki finansowej. Kierunki dalszych działań zarysowano na konferencji strategicznej **Finanse JST – wyzwania na trudne czasy**, która odbyła się w Grudnię 19 października br.

Innym tematem, który od kilku lat stał się przedmiotem naszych interwencji, jest **podatek od nieruchomości od infrastruktury kolejowej**. Działania prowadzone w ubiegłym roku doprowadziły do przyjęcia przez Senat projektu nowelizacji ustawy w tym zakresie, który trafił do Sejmu 28 listopada 2020 r. (**druk 919**). Projekt zakłada naprawienie błędu legislacyjnego, który (przy wadliwej interpretacji i niekorzystnym orzecznictwie) doprowadził do uchylania się od płacenia podatku od nieruchomości przez podmioty nieuprawnione. Niestety projekt wciąż czeka na rozpatrzenie. Ostatnio rząd zaproponował swój projekt, który wprawdzie realizuje nasz postulat, ale znacznie rozszerza zakres zwolnień podatkowych dla nieruchomości kolejowych, które nie służą bezpośrednio do wykonywania przewozów.

Tematem, który corocznie powoduje nasze interwencje, jest pogłębiające się **niedofinansowanie oświaty**. Każdorazowo interwencje strony samorządowej przynoszą tylko częściowy skutek. Powoduje to dalsze pogarszanie się sytuacji. Coraz więcej samorządów oczekuje w tej sytuacji przejęcia finansowania płac nauczycieli przez rząd. Prowadzimy też działania na rzecz wsparcia miast w sporach z kuratorami i MEN w sprawach organizacji sieci szkół oraz w zakresie roszczeń podmiotów prowadzących przedszkola niepubliczne o dotacje za okres do końca 2015 roku.

Związek wyraził także stanowczy **sprzeciw wobec projektu zmian w Prawie oświatowym**, przedstawionego przez MEN. Negatywna opinia wobec projektu dotyczyła zwłaszcza zmian w składzie komisji konkursowych przy wyborze dyrektorów szkół oraz przepisów dotyczących kryteriów zmian w sieci szkół. Dołączyliśmy też do szerszej akcji społecznej #WOLNA SZKOŁA.

Wniesiony przez ZMP projekt ustawy o **wynagradzaniu pracowników samorządowych**, w tym pochodzących z wyboru, nie doczekał się rozpatrzenia. Jednak sprawa zaniżonych pensji została ostatnio rozwiązana przy okazji podwyżek dla administracji publicznej. Sposób „załatwienia sprawy” nie jest zgodny z naszym podejściem, ale przynajmniej pozwala na przywrócenie poziomu wynagrodzeń sprzed ich „karzącej” obniżki w 2018 r. Próba politycznego zablokowania ustawy w Senacie zakończyła się fiaskiem, dzięki stanowczej postawie części senatorów o przeszłości samorządowej. Rozporządzenie wykonawcze zostało wydane 25 października br.

Związek poparł też postulat objęcia wsparciem z funduszu COVID-owego **gmin turystycznych i uzdrowiskowych**.

Osobnym tematem, który stał się przedmiotem naszych aktywnych działań, był **Krajowy Plan Odbudowy**. Pierwszy projekt był dla samorządów całkowicie nie do przyjęcia, jednak w przeprowadzonych w marcu serii 5 wystuchań publicznych przedstawiciele Związku oraz innych organizacji samorządowych i obywatelskich wynegocjowali szereg korzystnych zmian. Dalsze rozmowy przyniosły jeszcze kilka modyfikacji i projekt KPO wysłany przez rząd do Komisji Europejskiej znacznie różnił się od wyjściowego. Organizacje samorządowe przestały do Brukseli swoje uwagi do projektu, w tym postulaty dotyczące komitetu monitorującego, które powinny być uwzględnione w ustawie „wdrożeńowej”. Niestety dyskusja o KPO, zarówno w Senacie RP jak i obecnie w instytucjach UE, ma charakter polityczny i nasze postulaty nie są – wobec kalibru kwestii praworządności – przedmiotem zainteresowania stron. Dlatego obecnie koncentrujemy się na uwagach do ustawy „wdrożeńowej” w części dotyczącej KPO.

Zagadnieniem, któremu Związek poświęcił sporo uwagi, była **ochrona zdrowia**, zarówno w zakresie rozwiązań systemowych jak i w przeciwdziałaniu pandemii koronawirusa. Wspólnie z UMP i ZPP wyraziliśmy stanowczy sprzeciw wobec planów centralizacji szpitali. Wspieramy działania na rzecz popularyzacji akcji szczepień przeciw SARS-CoV-2; w pierwszym półroczu br. mieliśmy cotygodniowe spotkania robocze z pełnomocnikiem rządu, podczas których prezentowaliśmy potrzeby samorządów i lokalne uwarunkowania akcji szczepień.

Kolejne nowelizacje **ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach**, w pracach nad którymi nasi przedstawiciele brali aktywny udział, przyniosły zarówno zmiany oczekiwane przez miasta jak i przepisy, które ocenialiśmy negatywnie (np. maksymalny poziom opłaty śmieciowej). Niestety postulat napisania ustawy od nowa pozostaje aktualny, ponieważ obecny jej kształt, będący zlepkiem kolejnych nowelizacji, nie stanowi rozwiązania systemowego.

Nierozwiązanym problemem jest też problem uzgadniania **taryf opłat za wodę i ścieki** przez PG Wody Polskie. Populistyczne hasła urzędników PG, „broniących obywateli przez pazernością samorządów”, negujących wzrost realnych kosztów gospodarki wodno-ściekowej, sugerujących obniżenie amortyzacji do poziomu niegwarantującego odtwarzania majątku, stanowią jaskrawe przykłady lekceważenia przepisów na polecenie polityczne. Dlatego, wspólnie z IGCP oraz ekspertami podjęliśmy prace nad własnym raportem w tej sprawie.

Podjęliśmy także, we współpracy z IGCP oraz KIGO, działania na rzecz rozwiązania problemu zagospodarowania **frakcji energetycznej z odpadów komunalnych**, przez jej termiczne przetworzenie na ciepło i energię elektryczną. Przyczyni się to również do korzystnej ekonomicznie modernizacji części **sektora ciepłowniczego**. Bierzymy też udział w konsultacjach sposobu wdrożenia tzw. taksonomii (systemu klasyfikacji działań na rzecz zrównoważonego rozwoju), wyrażając sprzeciw wobec planowanej dyskryminacji polskich społeczności lokalnych w tym zakresie.

Jednym z tematów podjętych z inicjatywy Zarządu było czerwcowe spotkanie przedstawicieli miast we Wrocławiu pod hasłem „**Miasta dla czystego powietrza**”. Celem spotkania i krótkiego raportu, było przekazanie zainteresowanym mediom informacji o faktycznym zaangażowaniu samorządów miast w ograniczenie zanieczyszczeń powietrza.

PRZEDSIĘWZIĘCIA PARTNERSKIE

Związek od lat systematycznie współpracuje z **Instytutem Rozwoju Miast i Regionów** w Krakowie (instytut resortowy MFIPR). Głównym tematem tej współpracy jest udział przedstawicieli i ekspertów Związku oraz wielu miast członkowskich w pracach nad aktualizacją **Krajowej Polityki Miejskiej**. W konsekwencji uczestniczyliśmy również w prezentacji wyników tych prac podczas III Kongresu Polityki Miejskiej (Katowice, 7-8 czerwca br.). Współpraca dotyczy także przygotowań do przyszłorocznego Światowego Forum Miast, organizowanego przez UN-HABITAT i rząd RP w dniach od 26 do 30 czerwca 2022 r. w Katowicach.

Innym strategicznym partnerem Związku jest redakcja dziennika „**Rzeczpospolita**” i tygodnika „**Rzeczpospolita – Życie Regionów**”. Obejmuje ona: współorganizację ważnych wydarzeń, dotyczących roli samorządu terytorialnego w życiu publicznym kraju (inauguracyjna debata w ramach E-Forum Liderów Samorządowych na temat przyszłości samorządów – 20.04 br., sesja okolicznościowa „40 lat *Samorządnej Rzeczpospolitej*” – 26.10 br.), współpracę przy Rankingu Samorządów oraz cykl publikacji dotyczących spraw i tematów ważnych dla samorządów miast (jesień br.).

Partnerem Związku od kilku lat jest też Stowarzyszenie **Inicjatywa Firm Rodzinnych**, we współpracy z którym zorganizowaliśmy w czerwcu kampanię **#MiastazPrzedsiębiorcami**, której kulminacją przypadła 21 czerwca – w Dniu Przedsiębiorcy. W ramach kampanii, w której uczestniczyło ponad 100 miast (samorzady i lokalni przedsiębiorcy), promowaliśmy znaczenie lokalnej przedsiębiorczości dla kondycji naszych miast. Wsparliśmy akcję „Działaj lojalnie: kupuj lokalnie!”. Miasta, wykorzystując przygotowane przez nas materiały, promowały przedsiębiorczość lokalną w lokalnych mediach i nośnikach informacji zewnętrznej, na spotkaniach, festynach itp.

Partnerem we wspólnej akcji został także Główny Urząd Statystyczny, który – niezależnie od innych kampanii – włączył się w naszą akcję **Spisz się na medal**, poprzez którą zachęcaliśmy urzędy miast do promowania udziału Polaków w Narodowym Spisie Powszechnym. Wiemy bowiem, jakie znaczenie dla monitorowania rozwoju miast ma reprezentatywność i kompletność danych udostępnianych przez statystykę publiczną.

Wspólnie z partnerami zagranicznymi zorganizowaliśmy on-line dwa **wydarzenia międzynarodowe**: 30 kwietnia webinarium – spotkanie francuskich i polskich samorządowców (m.in. ws. wpływu pandemii na pracę samorządów) oraz 17 czerwca konferencję „**Sąsiedztwo zobowiązuje** – 30 lat współpracy polskich i niemieckich samorządów”, w 30. rocznicę podpisania Traktatu o Dobrym Sąsiedztwie. Powstał także film podsumowujący ten dorobek. 24 sierpnia opublikowaliśmy na naszej stronie internetowej życzenia z okazji 30-lecia niepodległości Ukrainy i okolicznościowy materiał na temat sukcesu reformy decentralizacyjnej u naszych południowowschodnich sąsiadów.

FORUM ROZWOJU LOKALNEGO

Niekwestionowanym sukcesem Związku jest realizowany w ramach projektu norweskiego, ale otwarty na wszystkie miasta i inne zainteresowane podmioty cykl seminariów tematycznych **Forum Rozwoju Lokalnego**. W roku 2021 było ich już 10 (14 zrealizowano w r. 2020). Forum posiada własną stronę internetową (forumrozwojulokalnego.pl), na której są dostępne: relacje i zapisy video, opisy 158 dobrych praktyk, zaprezentowanych na seminariach Forum, blisko 200 wypowiedzi (referatów, prezentacji) ekspertów, 37 raportów i publikacji. Niebawem rozpoczną działalność tematyczne Sieci Wymiany Doświadczeń. Dotychczas w seminariach Forum udział wzięło ponad 7000 osób. Ostatnie odbyło się w formule quasi-hybrydowej, ze studia zorganizowanego w Pleszewie.

PROJEKTY

Rozwój małych i średnich miast – projekt predefiniowany (Program *Rozwój lokalny*)

W latach 2019-2024 Związek realizuje największy w Polsce projekt szkoleniowo-doradczy dla samorządów pod nazwą „**Budowanie potencjału instytucjonalnego średnich i małych miast w Polsce na rzecz wdrażania skutecznych lokalnych polityk rozwoju**”. Miasta uczestniczące w projekcie predefiniowanym otrzymały środki finansowe, a także znacząco zwiększając swoją zdolność do efektywnego programowania i skutecznego wdrażania lokalnych polityk rozwojowych. Dzięki temu będą mogły lepiej wykorzystać potencjał różnych źródeł zewnętrznego wsparcia finansowego. Budżet programu wynosi 117 mln euro, z czego **102 mln euro są przeznaczone na projekty rozwojowe dla miast**. Spośród 54 miast, które złożyły aplikacje, dotacje w wysokości po 3,5 mln euro otrzymało ostatecznie 29 miast, które dowiedziały się o tym od MFiPR w skrytykowanej przez Zarząd formie „marketingu odwróconego”.

Centra Wsparcia Doradczego (CWD)

Projekt realizowany we współpracy z MRiPR i urzędami marszałkowskimi, objął swoim zasięgiem 38 miejskich obszarów funkcjonalnych, na których 337 miast i gmin oraz 35 powiatów zawiązało partnerstwa dla opracowania strategii rozwoju. Pilotażowo dla dwóch MOF opracowaliśmy nowatorskie modele struktury funkcjonalno-przestrzennej. Stanowią one, podobnie jak opracowane dla wszystkich 38 MOF diagnozy stanu, modelowe rozwiązania, do wykorzystania przez wszystkie zainteresowane miasta i miejskie obszary funkcjonalne.

System Monitorowania Usług Publicznych

Wraz z GUS, MSWiA oraz ZPP (w I etapie także ŚZGiP) budujemy System Monitoringu Usług Publicznych (SMUP). Przedstawiciele ZMP biorą udział w opracowaniu modelu elektronicznej sprawozdawczości, do jakiej są zobowiązane JST. SMUP, prezentujący dane o usługach we wszystkich gminach i powiatach, jest dostępny na portalu GUS w wersji pilotażowej (<https://smup.gov.pl>). Celem projektu jest wdrożenie – poprzez udostępnianie w domenie gov.pl – systemu monitorowania usług publicznych, gdzie każda JST w kraju będzie mogła porównać swoje usługi dostarczane mieszkańcom pod względem efektywności kosztowej, dostępności, ilości i wymiaru jakościowego, z usługami dostarczonymi przez inne jednostki. Wdrożenie projektu zakłada radykalne zwiększenie użyteczności danych statystyki publicznej do zarządzania miastami, z równoczesnym uproszczeniem sprawozdawczości.

System Analiz Samorządowych / Monitor Rozwoju Lokalnego

Od 1999 r. Związek prowadzi własny monitoring (SAS), korzystając z danych dostępnych w statystyce publicznej i administracyjnej, aktualizując co roku bazę danych o miastach. SAS umożliwia dokonywanie porównań z innymi miastami, przy użyciu wskaźników umożliwiających ocenę nakładów, efektów i efektywności usług. System jest dostępny na stronie: www.systemanaliz.pl. Nowym narzędziem, pozwalającym na syntetyczną ocenę potencjału społeczno-ekonomicznego gminy w czasie i w relacji do innych gmin o podobnej funkcji, jest **Monitor Rozwoju Lokalnego**. Monitor pozyskuje dane z Banku Danych Lokalnych GUS oraz z Ministerstwa Finansów. Zawiera gotowy zestaw wskaźników. Nowa wersja Monitora, która czerpie dane także z innych zasobów administracyjnych (m.in. z POLTAXu), pozwoli na budowanie własnych grup porównawczych, a także umożliwi tworzenie nowych wskaźników z zawartych w nim danych. Nowe dane dotyczą m.in. aktywności ekonomicznej mieszkańców i przedsiębiorstw, demografii, rynku pracy. Jest on już dostępny w wersji pilotażowej na stronie: <https://monitorrozwoju.pl>

Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT

KPK URBACT jest prowadzony we współpracy z MFiPR. Jego zadaniem jest wspieranie miast polskich, realizujących projekty w transnarodowych sieciach programu URBACT III oraz organizowanie konferencji i spotkań dotyczących programu, jak również rozpowszechnianie wiedzy zgromadzonej w ramach działań projektowych. Punkt Kontaktowy URBACT angażuje się również w realizację inicjatyw MFiPR na poziomie krajowym i Komisji Europejskiej na poziomie unijnym, w tym: Partnerską Inicjatywę Miast, Europejską Agendę Miejską i program Urban Innovative Actions.

Schematy Dialogu Społecznego dla Godnej Pracy

Projekt polsko-norweski, realizowany przez ZMP wspólnie z NSZZ „Solidarność, KS i związkiem zawodowym FFB, umożliwił nam m.in. opracowanie kolejnego raportu o stanie samorządowego rynku pracy w Polsce.

Przestrzeń dla partycypacji 2

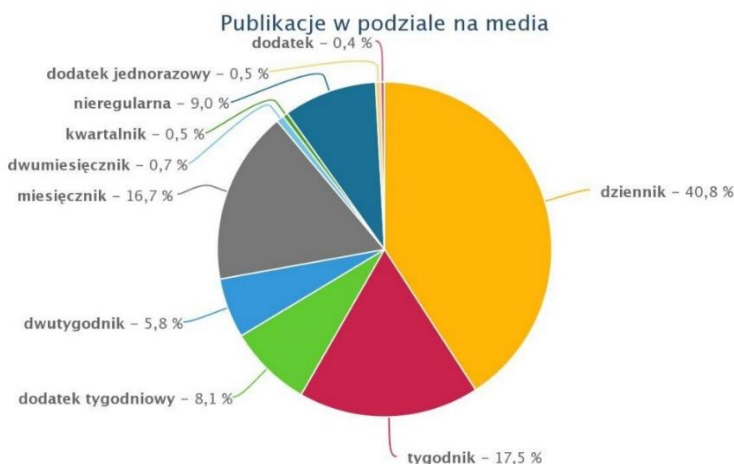
Projekt realizowany jest przez Fundację Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” (lider projektu), Pracownię Zrównoważonego Rozwoju i Związek Miast Polskich. Głównym celem projektu jest wsparcie gmin w przygotowaniach do **przeprowadzenia konsultacji społecznych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium** przy aktywnym udziale mieszkańców oraz przekazanie grantów na realizację konsultacji.

ZWIĄZEK W MEDIACH

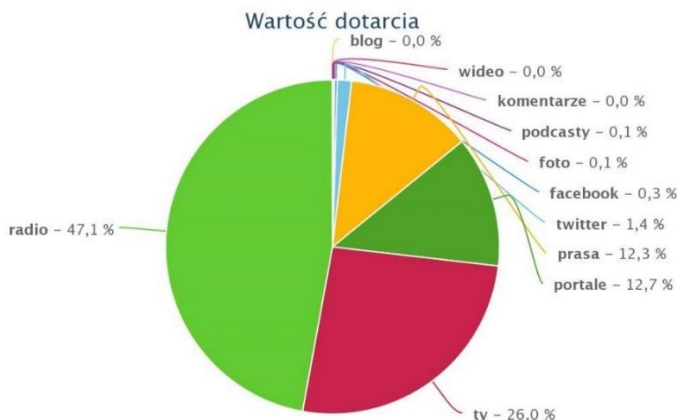
Według zestawień Instytutu Monitoringu Mediów od 1 stycznia do 3 listopada 2021 r. hasło *Związek Miast Polskich* pojawiło się w 19 294 informacjach medialnych. W 2020 r. ukazało się w mediach 22 396 informacji (w okresie od 1 stycznia do 3 listopada było ich 20 059). Natomiast od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. tych wzmianek było 15 794.

W 2021 r. udział 19 294 publikacji informacji o ZMP w wybranych kategoriach mediów wygląda następująco: prasa - 830, TV - 279, radio - 958, portale - 14 317, facebook - 714, twitter - 1915, wideo - 71, podcasty - 53, komentarze - 74.

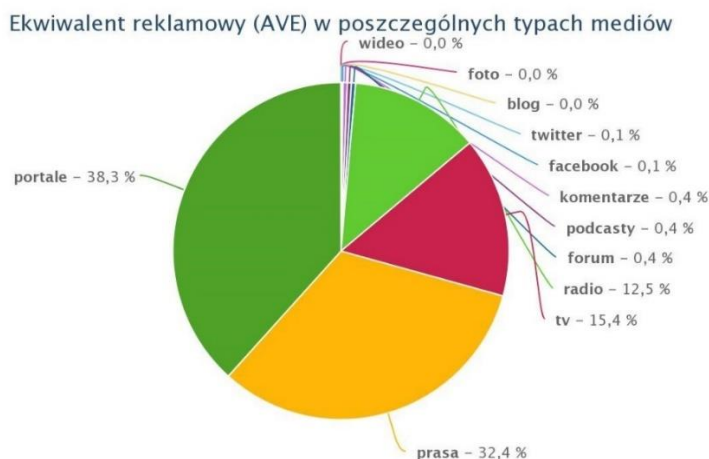
Zwiększyła się nasza obecność na portalach o 13%, w materiałach wideo (prawie trzykrotnie) i podcastach. Natomiast spory spadek dotyczy facebooka. Zwiększyła się także wartość ekwiwalentu reklamowego obecności ZMP w portalach (z 26 722 095 zł w 2020 roku do 27 836 867 w 2021 r.). W samym **Serwisie Samorządowym PAP** ukazało się ponad 180 informacji, w których przywoływano Związek Miast Polskich, a przede wszystkim publikowano stanowiska ZMP, opinie naszych ekspertów, informacje o wydarzeniach (w tym transmisje). Były one następnie często cytowane przez inne media. Na Portalu Samorządowym opublikowano o nas 256 informacji, a w Radiu TOK FM – 188. Zwiększyła się obecność informacji o ZMP w miesięcznikach. Najczęściej informacje o Związku ukazały się: w TVN24 - 118, w Dzienniku Gazecie Prawnej - 115, Polsacie - 97, w Rzeczpospolitej - 86, w Gazecie Wyborczej - 71.

źródło: IMM

źródło: IMM

źródło: IMM